

**КЫРГЫЗ-ТУРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИ
КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИ
РАДИО-ТЕЛЕВИДЕНИЕ ЖАНА КИНО БӨЛҮМҮ
МАМЛЕКЕТТИК СЫНАКТЫН СУРООЛОРУ**

1. Изилөөдөгө алынган тандалма топтун түрлөрүн аныктап бериңиз. Örneklem çeşitlerini açıklayınız.
2. Тележурналистиканын жанrlар системасы жана функциялары жөнүндө маалымат бериңiz. Televizyon haber program türleri hakkında bilgi veriniz.
3. Ньюомандын «Жымжырттык уолтуу» теориясын түшүндүрүп бериңiz. Neumann'ın 'Suskunluk Sarmalı Kuramı'nı açıklayınız.
4. Сүрөткө тартууда колдонулган композициянын түрлөрү жана принциpleri. Fotoğraf çekiminde kullanılan kompozisyon türlerini ve prensiplerini açıklayınız.
5. Кыргыз телевидениесинин тарыхы. Kırız televizyon tarihi.
6. Изилдөө темасы кантип тандалат. Мисал аркылуу түшүндүрүп бериңiz. Bir araştırma konusu nasıl seçilir. Bir örnek üzerinden açıklayınız.
7. Бертолт Брехт театрынын кино эстетикасына тийгизген таасирин түшүндүрүңүз. Brecht tiyatrosunun cinema estetiğine etkileri ve yansımaları? Açıklayınız.
8. Телевидение жана радиодо сценарий жазуунун өзгөчөлүктөрү. Televizyon ve radyoda senaryo yazma özellikleri.
9. Объективдин кандай түрлөрү бар, өзгөчөлүктөрү жана аткарған функциялары жөнүндө маалымат бериңiz. Objektiflerin çeşitleri, özellikleri ve işlevleri hakkında bilgi veriniz.
10. Ааламдашуу процессинде социалдык медианын аткарған саясий функциясын түшүндүрүңүз. Küreselleşme sürecinde sosyal medyanın üstlendiği siyasal işlevleri açıklayınız.
11. Телерадио журналисттердин репортаж даярдоо учурунда дуушар болгон кыйынчылыктар жана проблемалары жөнүндө маалымат бериңiz. Radyo-televizyon gazetecilerinin radyo ve televizyon röportajı hazırlarken karşılaşığı zorlukları ve sorunları anlatınız.
12. Маалыматтарды топтоо техникалары жөнүндө айтып бериңiz. Veri toplama teknikleri hakkında bilgi veriniz.
13. «Эки баскычтуу маалымат таратуу» моделин түшүндүрүңүз. ‘İki aşamalı enformasyon akışı modeli’ni açıklayınız.
14. Коммуникация, информация жана телекоммуникация терминдерин түшүндүрүп бериңiz. İletişim, enformasyon ve telekomünikasyon kavramlarını açıklayınız.
15. Гипотезанын өзгөчөлүктөрүн айтып бериңiz. Hipotezin özelliklerini açıklayınız.
16. Радиопрограммалардын жанrlары кайсылар. Radyoda program türleri nelerdir? Açıklayınız.
17. «Пайдалануу жана канааттануу» теориясын түшүндүрүп бериңiz. ‘Kullanımlar ve Doyumlar’ yaklaşımını açıklayınız.
18. Массалык маалымат каражаттарынын функцияларына токтолунуз. Kitle iletişim araçlarının işlevlerini açıklayınız.
19. Монтажда кадр ичиндеги жана кадр ортосундагы айырмачылыктар. Kurgu sürecinde baş vurulan kare içi ve kare arasındaki farklılıklar hakkında bilgi veriniz.
20. Сектордук изилдөөгө ылайыктуу кандай темалар бар? Alan araştırmasına uygun konular nelerdir?
21. Радио жана телевидениенин көркөм чагылдыруу каражаттары. Radyo ve televizyonun sanatsal anlatım araçları hakkında bilgi veriniz.
22. Массалык коммуникациянын негизин түзгөн теориялардын бири «Гиподермикалык Ийне» моделин айтып бериңiz. Temeli atan kuramlardan ‘Hipodermik İgne Modeli’ni açıklayınız.

23. ТВнын рейтингин аныктоодогу социологиялык изилдөөнүн ыкмасы. Televizyon reytinglerin belirlemede baş vurulan sosyal araştırmalar hakkında bilgi veriniz.
24. Радио жана телевидение режиссера искусствоунун айырмачылыштары. Radyo ve televizyonda yönetmenlik sanatının farklarını açıklayınız.
25. Вербалдык эмес коммуникациянын негизги функциясы тууралуу маалымат бериңиз. Sözsüz iletişim temel fonksiyonlarını açıklayınız.
26. Кино жана телевидениеде максатка ылайык жарық берүү түрлөрү жөнүндө маалымат бериңиз. Cinema ve televizyonda amaçlarına göre aydınlatma çeşitlerini açıklayınız
27. Илимий билимдин өзгөчөлүктөрүн аныктап бериңiz. Bilimsel bilginin özelliklerini açıklayınız.
28. Маклюэндин технологиялык детерминизмге байланыштуу көз-караш жана жеке пикири тууралуу маалымат бериңиз. Mc Luhan'ın teknolojik determinizm'e ilişkin görüş ve düşünceleri hakkında bilgi veriniz.
29. Изилдөө процессинде колдонулган “Байкоо жұргұзы” ыкмасы жөнүндө маалымат бериңiz. Katılımcı gözlem tekniğini kısaca açıklayınız.
30. Журналисттерге этикалык принциптер эмне үчүн керек? Talkuulaçız. İletişimciler için etik kurallar için gereklidir, açıklayınız.
31. Коңшулаш жайгашкан саңа кадрларынын дал келүү принциптери жөнүндө айтып бериңiz. Paralel yerleşmiş sahne görüntülerinin birbirlerine uygun olma prensipleri hakkında bilgi veriniz.
32. Адабий жана режиссёрдук сценарий жазуудагы эрежелер. Edebi senaryo ve yönetmenlik/çekim senaryosunu yazmadaki kurallar.
33. Сапаттык жана сандык изилдөө түрлөрүнүн айырмачылыштарын аныктап бериңiz. Nitel ve nicel araştırmalar arasındaki temel farkları açıklayınız.
34. Журналистикада 5K 1Э формуласыны түшүндүрүп бериңiz. Gazetecilikte 5N 1K formülüünü açıklayınız.
35. Италиялык неореализм жана анын өзгөчөлүктөрү жөнүндө кыскacha айтып бериңiz. İtalian Yeni Gerçekçiliği hakkında bilgi veriniz.
36. Илимий изилдөө процессинде колдонулган фокус-группа жолугушуусу ыкмасы жөнүндө кыскacha айтып бериңiz. Odak grup görüşmesi tekniğini kısaca açıklayınız.
37. Илимий изилдөөнүн баскычтарын аныктап бериңiz. Bilimsel araştırmannın aşamalarını açıklayınız.
38. Гербнердин «Маданий көрсөткүчтөр жана “эгүү моделин” айтып бериңiz. Gerbner'in 'Kültürel Göstergeler ve Ekme Modelini' açıklayınız.
39. Советтик кинематографияда «монтаждын» кино баядоодогу маанисин түшүндүрүнүз. Sovyet sinemasında ‘kurgu’ nun sinemasal anlatıdaki önemini açıklayınız.
40. Телевидениенин мазмуну кандай программалардан турат? Televizyondaki program türleri hakkında bilgi veriniz.
41. Шаннон жана Уивер моделинин алкагында «Маалымат теориясы» канча баскычта проблеманы аныктаганга аракет кылат, кыскacha түшүндүрүп бериңiz. Shannon ve Weaver, ‘Enformasyon teorisi’nde kaç düzey sorunu ele alır? Açıklayınız.
42. Алтынсардин “Мамлекеттин идеологиялык каражаттары” тууралуу концепциясын айтып бериңiz. Althusser'in ‘Devletin İdeolojik Aygıtları’ kavramlaşmasını açıklayınız.
43. Журналист ким, аныктamasын айтып бергиле. Gazeteci kimdir açıklayınız.
44. Радионун тарыхын кыскacha айтып бериңiz. Radyonun tarihçesini anlatınız.
45. Сектордук изилдөөнүн күчтүү жана алсыз тараптары кайсылар, айтып бериңiz. Alan araştırmasının güçlü ve zayıf yönleri nelerdir, açıklayınız.
46. Монтаждын типтери жана түрлөрү. Kurgu sistemleri hakkında bilgi veriniz.

47. Маданий изилдөөлөрдөгү Стюарт Холдун «Кабылдоо» моделин мисалдар менен түшүндүрүңүз. Культуралык принциптери жана анын түрлөрүн түшүндүрүп бериниз. Stuart Hall'un 'Alımlama Modeli'ni örnekler vererek açıklayınız.
48. Хабермастын «Коммуникациялык кыймыл-аракет» теориясын айтып бериниз. Habermas'ın 'İletişimsel Eylem Kuramı'ni açıklayınız.
49. Жарыкты колдонуунун максаты жана принциптери жөнүндө маалымат бериниз. İlk kullanım amaç ve prensipleri hakkında bilgi veriniz.
50. Монтаж деген эмне жана анын түрлөрүн түшүндүрүп бериниз? Kurgu nedir? Türlerini anlatınız.
51. Медианын «күн тартибин түзүү» функциясын мисал келтирүү менен талкуулаңыз. Medyanın “gündem inşa etme” işlevini örnek vererek açıklayınız.
52. Кыргызстанда «ММК тууралуу мыйзам» жөнүндө маалымат бериниз. Kırgızistan'da kitle iletişim kanunu hakkında bilgi veriniz.
53. Анимациянын 12 принципи жөнүндө айтып бергиле. Animasyonun 12 prensibi hakkında bilgi veriniz
54. Бурдьёнун пикири боюнча «символикалык элиталар» кимдер жана алардын аткарған функциялары кайсылар? Bourdieu'ya göre “simgesel seçkinler” kimlerdir, işlevleri nelerdir?
55. Видеорядты кандай түзүү керек, музыка, кадр артындагы текст, табигый үндөр кандай учурда колдонулат. Video sıralama nasıl yapılmalı, müzik, kadraj dışı metin, doğal sesler hangi durumlarda kullanılır.
56. Жарыктын түрлөрү, температурасы жана алардын мүнөздөмөлөрүн түшүндүрүп бериниз. İlk türlerini ve ışıklandırmada renk yöntemlerini anlatınız.
57. Француз “Жаңы Толкунунун” өзгөчүлүктөрү жөнүндө айтып бириңиз. Fransız “Yeni Dalga” akımının özelliklerini anlatınız.
58. Изилдөө процессинде колдонулган терендетилген интервью ыкмасын кыскача айтып бериниз. Derinlemesine görüşmenin teknigini kısaca açıklayınız.
59. Медиада этикалык принциптер карапып жатканда коомдун кызыкчылыгы биринчи планда болсо мыйзам бузулар болушу мүмкүнбү? Чек кайсы жерде жана кантит коюлат, талкуулаңыз. Medyada etik ilkeleri gözetirken kamu yararı söz konusu ise ihlaller yapılabilir mi? Sınır nasıl çizilir? Açıklayınız.
60. Эл аралык маалымат агенттиктери тууралуу айтып бериниз. Uluslararası haber ajansları hakkında bilgi veriniz.
61. Фокус-группа жолугушууларынын артыкчылыштары жана кемчиликтери тууралуу маалымат бериниз. Odak Grup görüşmelerinin avantaj ve dezavantajlarını açıklayınız.
62. Дэвид Уорк Гриффиттин дүйнөлүк кинематографияга кошкон салымы жөнүндө маалымат бериниз. David Wark Griffith'in dünya sinemaya sağladığı katkıları hakkında bilgi veriniz.
63. Медианын коомдук пикир жаратуудагы аткарған функциясын айтып бериниз. Medyanın kamuoyu oluşturma işlevini açıklayınız.
64. Телевизиондук программанын тексти кандай критерийлерге жооп бериш керек? Bir televizyon program metni nasıl olmalıdır? Anlatınız.
65. Фокус-группа жолугушууларында жазып алуу принциптери жана этикалык принциптер тууралуу айтыныз. Odak grup görüşmelerinde not tutma ilkeleri ve etik ilkeler nelerdir? Açıklayınız.
66. Коммуникациянын башка илимдер менен болгон байланышын түшүндүрүп бериниз. İletişimin diğer bilimlerle ilişkisini açıklayınız.
67. Дүйнөлүк кинонун негизги өнүгүү этаптарын айтып бериниз. Dünya sinemasının temel gelişim dönemlerini anlatınız.
68. Документалдуу кинону аныктагыла жана анын функцияларын атагыла. Belgesel filmi tanımlayınız ve işlevlerini anlatınız.

69. изИнтернет-журналистиканын салттык ЖМКларга тийгизген таасири тууралуу айтып бериниз.
Internet gazeteciliğinin geleneksel medya üzerindeki etkilerini açıklayınız.
70. Автордук фильм деген эмне жана анын өзгөчөлүктөрүн айтып бергиле, салыштырмалуу мисалдарды келтиргиле. «Auteur Filmi» ne demektir ve özelliklerini kısaca anlatınız ve karşılaştırmalı örneklerle tamamlayınız.
71. Кино жана телевидениеде режиссердук сценарийдин жазылышы тууралуу маалымат бериниз.
Sinema ve televizyonda çekim senaryosunun yazımını anlatınız.
72. Радио программаларын даярдоонун техникалык жана чыгармачылык жактан түшүндүрүп бериниз?
Radyoda program hazırlanmasını teknik ve yaratıcılık bakımından anlatınız.
73. Эстетикалык бүтүндүк түзүүде «түс» факторунун мааниси кандай мисалдар менен түшүндүрүңүз.
Estetik bütünlük oluşturmada ‘Renk’ olgusunun önemi nedir, örneklerle açıklayın.
74. Телерадиожурналистикада «түз эфирдин» колдонулушу, мааниси жана таасири. Radyo-televizyon haberciliğinde ‘canlı yayının’ kullanımını, önemini ve etkisini açıklayınız.
75. Журналисттерге этикалык принциптер эмне үчүн керек? Талкуулаңыз. İletişimciler için etik kurallar için gereklidir? Açıklayınız.
76. Коммуникация процессинде «коддоо» жана «код ачуу» терминдерин айтып бериниз. İletişim sürecinde kodlama ve kod açma kavramlarını açıklayınız?
77. Көркөм искуствонун багыттарын айтып бериниз. Görsel sanat dallarını açıklayınız.
78. Басма сөздө фоточеберчиликтин орду. Gazetecilikte fotoğrafçılığın yerini açıklayınız.
79. «Камера-обскура» жана фотографиянын негиздөөчүлөрү. «Kamera-obscura»yu ve fotoğrafı icad edenler hakkında bilgi veriniz
80. Телерадиожурналистика жаатынданагы профессионалдык кесиптер. Radyo ve televizyonda mesleki uzmanlık alanları hakkında bilgi veriniz.
81. Опус кино теоритиги Лев Кулешовдун айтымында ири план кандай болоооруна аныктама берип, кинодогу Кулешовдун эффекти жөнүндө маалымат бериниз? Rus sinema kuramcısı Lev Kuleşov'a göre yakın planı tanımlayarak sinemada Kuleşov etkisi'ni açıklayınız.
82. Перспективанын түрлөрүн абыктап бериниз. Perspektif türlerini açıklayınız.
83. Сценарийдин түрлөрү жана өзгөчөлүктөрү. Senaryo türlerini ve bunların özelliklerini açıklayınız.
84. Кино семиотика терминологиясында колдонулган метафора жана метонимия түшүнүктөрү жөнүндө маалымат бериниз. Sinema göstergebiliminde metafor ve metonimi kavramlarını açıklayınız.
85. Телевизиондук программаны даярдоо этаптары жөнүндө толук маалымат бериниз. Televizyon programının hazırlanma aşamalarını açıklayınız.
86. Телевидениеде колдонулган камера түрлөрү жөнүндө маалымат бериниз. Televizyon stüdyolarında kullanılan kamera türleri hakkında bilgi veriniz.
87. Турциядагы TPT TV каналы жөнүндө маалымат бериниз. Türkiye'deki TRT TV kanalı hakkında bilgi veriniz.
88. Япония киносү жана анын дүйнөлүк кино тармагына кошкон салымы. Japon sineması ve Japon sinemasının dünya sinemasına katkısı hakkında bilgi veriniz.
89. Камера менен иштөөдөгү негизги каталар. Kamera çekim hatalarını açıklayınız.
90. Фестингердин «Когнитивдик келишим жана пикир келишпестик» теориясы жөнүндө маалымат бериниз. Festinger'in Bilişsel Tutarlılık ve Çelişki Kuramını açıklayınız.
91. Театр актердун, телевидение продюссердин, ал эми кино режиссердун” деген учкул сөздү түшүндүрүп бериниз? “Tiyatro oyuncunun, televizyon yapımcısının, sinema yönetmenindir.” sözünü açıklayınız?

92. Телевизиондук программаларды жаратуу жана уюштуруу этаптары. Televizyon programlarının oluşturulma aşamaları.
93. Камераны кыймылга келтирген негизги ыкмаларды ачыктап бериңиз. Temel kamera haraketlerini açıklayınız.
94. Кыргызстандагы телевиденилердин саны жана өзгөчөлүктөрү. Kırgızistandaki Televizyon sayısı ve özellikleri
95. Кыргыз киносунун тарыхы. Kırızinema tarihi.
96. Дүйнөлүк телевидениенин тарыхы жана PAL, NTSC, SECAM видео стандарттары жөнүндө жазыла. Dünya Televizyon tarihini, PAL, NTSC, SECAM video standartları hakkında bilgi veriniz.
97. Анимациянын принциптеринин бири болгон “убакытты эсептөө” (timing) принципин ачыктап бериңиз. Animasyonun bir prensibi olan ‘zamanlama’ (timing) prensibini açıklayınız.
98. Кыргыз керемети феноменин жана анын өзгөчөлүктөрүн түшүндүрүп бергиле. Kırız mücizesi fenomeni ve özelliklerini açıklayınız.
99. Кыргыз Совет киносунун өнүгүү этаптары жана өзгөчөлүктөрү. Kırız Sovyet Sinemasının dönemleri ve özellikleri.
100. Эгемендүү Кыргыз киносунун өнүгүүсү. Bağımsız Kırız Sinemasının gelişimi.
101. Кинодо мизансцена түзүү жана мизансценанын күчү. Sinemada mizansen oluşturma ve mizansenin gücü.
102. Кинодогу үндүн драматургиялык орду. Sinemada sesin dramaturjik rolü.
103. Түрк кино тарыхынын өнүгүү этаптарын белгилүү режиссерлорду жана фильмдерин мисал келтирип жазыла. Türk Sinema tarihinin dönemlerini önemli yönetmenler ve filmleri örnek vererek anlatınız.
104. Жаңы Голливуд этабын, андагы режиссерлор жана фильмдерди жазып бергиле. Yeni Hollywood Sinemasının dönemini, yönetmenlerini ve filmlerini yazınız.
105. Фотографиянын жанрларын жазып бергиле. Fotoğraf türlerini yazınız.
106. Көркөм фильмдин сценарийinin структурасы жөнүндө жазып бергиле. Kurmaca filmín senaryosunun yapısını anlatınız.
107. 1920-жж. Совет киносунун өнүгүүсү, режиссерлор жана ачылыштар. 1920'lerde Sovyet sinemasının gelişimi, yönetmenleri ve yenilikleri.
108. 1960-жж. Оттепель убагындагы Совет киносунун өнүгүүсү, бул Оттепель убактын Кыргыз-Совет киносuna тийгизген таасири. 1960'lardaki Ottepeli/Isınma döneminde Sovyet Sinemasını gelişimi, bu Ottepeli/Isınma olgusunun Kırız-Sovyet Sinemasına etkisi
109. Салттуу медиа менен жаңы медианын айырmasын жана өзгөчөлүктөрүн жазыла. Geleneksel medya ve yeni medyanın farklılıklarını ve özelliklerini açıklayınız.
110. Санариптик камералардагы видеокодек, контейнер жана форматтары жөнүндө маалымат бергиле. Dijital kameralardaki videocodec, konteyner ve formatlar hakkında bilgi veriniz.
111. Кинодогу пре-продакшн жана продакшн этаптарында оператордун функцияларын түшүндүрүп бергиле. Sinemada pre-produksyon ve produksyon süreçlerinde kameramanın işlevlerini açıklayınız.
112. Заманбап коомдогу жаңы медианын ролу. Çağdaş toplumda yeni medyanın rolü.
113. Көркөм кинодо жанрлар. Kurmaca film türleri.